

E
R
N
V
S
W
T
O
L
A
G
A
*
A
N
R
B
U
B
O
T
E
R
S
I
S
M
T
Y
A
R
O
L
E

*AFVAL NOG BETER SORTEREN IS VOORTAAN UW PLICHT.

HET NIEUWE VLAREA VOOR KMO'S EN ZELFSTANDIGEN

INHOUDSOPGAVE

- Inleiding **p. 2**
- Welke afvaldefinities hanteren we? **p. 4**
- Hoe moet ik voortaan beter sorteren? **p. 5**
- Hoe wordt mijn gescheiden afval ingezameld en overgebracht? **p. 7**
- Hoe gaat dat nu precies voor Klein Gevaarlijk Afval (KGA)? **p. 9**
- Welke afvalgegevens moet ik voortaan registreren en rapporteren? **p. 10**
- Hoe staat het met de aanvaardingsplicht? **p. 11**
- Wat kan ik doen om afval te vermijden? **p. 13**
- Waar vind ik meer informatie? **p. 14**

Beste ondernemer

De Vlaamse afvalberg bestaat voor een belangrijk deel uit bedrijfsafvalstoffen. We kunnen daar samen iets aan doen: zo veel mogelijk afval vermijden en optimaal afval sorteren om te recyclen. Om dat nog beter te organiseren, trad op 1 juni 2004 het nieuwe Vlarea (Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en afvalbeheer) in werking.

De kernboodschap van dit nieuwe Vlarea is: **afval beter sorteren aan de bron**. Met andere woorden: meer soorten afval sorteren vóór het gescheiden wordt opgehaald. Net zoals u dat al jaren thuis doet.

Meer en beter sorteren moet eenvoudig zijn en mag geen financiële kopzorgen met zich meebrengen. Daarom heeft de Vlaamse overheid extra inspanningen geleverd om de administratieve verplichtingen en de mogelijke meerkosten voor u te beperken. Het afvalvervoer is duidelijker gereguleerd en de meldingsplicht voor afvalstoffen is voor de bedrijven vereenvoudigd.

Lees deze brochure even rustig door. Hebt u nog vragen, dan kunt u steeds bellen naar de Vlaamse Infolijn op **0800-3 02 01**. U kunt ook mailen naar info@ovam.be of surfen naar www.onderneming.ovam.be.

3

VOOR EEN DUURZAAM AFVAL

25

WELKE AFVALDEFINITIES HANTEREN WE?

Er blijft een onderscheid tussen **huishoudelijk afval** en **bedrijfsafval**. Huishoudelijk afval omvat alle afvalstoffen die ontstaan door de normale werking van een huishouden. Alle andere afvalstoffen worden beschouwd als bedrijfsafval.

Huishoudelijk afval wordt verplicht opgehaald door de gemeenten. Dat is niet zo voor bedrijfsafval.

In principe bent u als bedrijf zelf verantwoordelijk voor de inzameling en de verwerking ervan. U moet dus alles zelf organiseren en bekostigen. U kunt hiervoor terecht bij gespecialiseerde privé-bedrijven die afval overbrengen en verwerken.

Een nieuwe afvalcategorie

Het nieuwe Vlarea voert een nieuwe categorie afval in: **met huishoudelijke afvalstoffen vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen**. Dit is bedrijfsafval dat ontstaat door 'huishoudelijke activiteiten' in uw bedrijf. Het is qua aard, samenstelling en hoeveelheid hetzelfde als huishoudelijk afval. Sommige gemeentediensten nemen de zorg voor dit afval op zich, maar niet automatisch. Neem voor alle zekerheid even contact op met de milieudienst van uw gemeente.

Vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen zijn dus niet eigen aan uw bedrijfsactiviteit. Een voorbeeld: de verfrestanten van een schoonmaakbedrijf dat zijn vestiging in een nieuw kleurtje heeft gezet, zijn vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. Verfresten van een schildersbedrijf vallen niet onder de nieuwe categorie.

HOE MOET IK VOORTAAN BETER SORTEREN?

Meer afval scheiden aan de bron

Beter sorteren doet u door **meer soorten afval aan de bron te scheiden** zodat die apart kunnen worden opgehaald. Hoe zuiverder de gesorteerde afvalfracties, hoe makkelijker de recyclage en de verwerking.

Vroeger hoefde u alleen papier, karton, glas en gevaarlijk afval te scheiden. Nu geldt die verplichting ook voor de volgende soorten bedrijfsafval:

- klein gevaarlijk afval van vergelijkbare bedrijfsmatige oorsprong;
- afval van plantaardige en dierlijke oliën en vetten;
- afgewerkte olie;
- afvalbanden;
- steenachtige fracties van bouw- en sloopafval;
- asbestcementhoudende afvalstoffen;
- groenafval;
- textielafval;
- afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA);
- afgedankte apparatuur en recipiënten die ozonafbrekende stoffen of gefluoreerde broeikasgassen bevatten;
- houtafval*;
- metaalafval*.

Inzameling: niet meer met gemengde containers

Dit is voortaan verboden voor het afval uit de lijst hiernaast.

In gemengde containers 'besmetten' de verschillende soorten afval elkaar, wat dan weer leidt tot nieuwe verontreiniging en dat is niet de bedoeling. Twee uitzonderingen*: hout- en metaalafval mogen wel samen in de gemengde container. Reden: het sorteren van hout- en metaalsoorten is technisch mogelijk en er is geen kwaliteitsverlies door onderlinge besmetting.

Breng wat herbruikbaar is naar het kringloopcentrum

Gooi nog bruikbare toestellen of goederen niet meteen weg.

Een opruiming bij een stopzetting of faillissement, oud winkelmeubilair, overstock, afgedankt kantoomateriaal ... er zit altijd wel wat bij dat ze in het kringloopcentrum goed kunnen gebruiken. Even bellen is dus een goed idee.

Meer weten? Surf naar www.kringloop.net of bel naar **03-281 03 30**.

HOE WORDT MIJN GESCHEIDEN AFVAL INGEZAMELD EN OVERGEBRACHT?

Van ophaler naar overbrenger

Vroeger sprak het Vlarea over 'ophaler', nu over 'overbrenger'. Een **overbrenger** moet steeds **geregistreerd en erkend** zijn, ook voor niet-gevaarlijk afval en dat is nieuw.

Het bedrijf dat zorgt voor de afvalophaling in uw KMO moet dus erkend zijn.

Als ondernemer hebt u een aantal mogelijkheden om u van uw bedrijfsafval te ontdoen.

In de eerste plaats zijn er de **privé-bedrijven** die afval ophalen en verwerken.

Op www.ovam.be en www.febem.be vindt u geactualiseerde lijsten van de erkende overbrengers en verwerkers in uw regio. U kunt met hen contact opnemen voor meer informatie over de aard en de kostprijs van hun dienstverlening.

In verschillende sectoren organiseert de **beroepsfederatie** samen met de privé-sector aparte inzamelrondes voor de bedrijfsspecifieke afvalstoffen.

Ook dat is dus een mogelijkheid. Vraag even na hoe een en ander verloopt in uw beroepssector.

Met vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen kunt u misschien ook terecht bij uw **gemeente** of uw **intergemeentelijk samenwerkingsverband** (de vroegere intercommunale). Die zijn van rechtswege erkend voor de inzameling van huishoudelijke en daarmee vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. Tegen betaling van de werkelijke kostprijs kunnen de gemeenten die afvalstoffen ophalen of mag u ze naar het gemeentelijke containerpark brengen.

Maar ... de gemeenten zijn daartoe niet verplicht! Om te weten of het mogelijk is, kunt u best even contact opnemen met de lokale milieudienst.

Identificatieformulier

Het is belangrijk dat de opdrachtgever van elk afvaltransport gekend is. Daarom moet elk vervoer van afvalstoffen vergezeld zijn van een **identificatieformulier**.

U kunt de formulieren downloaden op de OVAM-website of opvragen bij uw erkende overbrenger. Het formulier is niet nodig voor de huishoudelijke afvalstoffen of voor de daarmee vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen en de niet-gevaarlijke bedrijfsafvalstoffen die in één ophaalronde ('melkronde') opgehaald worden door een privé-overbrenger of in opdracht van de gemeente.

Uitzonderingen

Om nutteloze administratie te vermijden, zorgt het nieuwe Vlarea ook voor een aantal **uitzonderingen die enkel van toepassing zijn op zelfstandigen en kleine KMO's**. Dat zijn ondernemingen met minder dan tien werknemers.

U hebt geen erkenning of identificatieformulier nodig als:

- u zelf uw afval naar een inzamelpunt brengt, bijvoorbeeld naar een containerpark of een verwerkingsbedrijf;
- u afval uit onderhoudswerken bij een klant zelf vervoert naar uw bedrijfsterrein of een verwerkingsbedrijf;
- u na een levering - in het kader van de terugnameplicht, de aanvaardingsplicht of een vrijwillige terugname - lege verpakkingen of afgedankte producten naar uw bedrijfsterrein of een inzamelpunt brengt;
- u - in het kader van de terugnameplicht, de aanvaardingsplicht of een vrijwillige terugname - de teruggenomen oude producten vervoert naar de leverancier.

HOE GAAT DAT NU PRECIES VOOR KLEIN GEVAARLIJK AFVAL (KGA)?

Klein Gevaarlijk Afval of KGA zijn gevaarlijke afvalstoffen die bij de dagelijkse activiteiten van een huishouden ontstaan. Thuis sorteert u dat al geruime tijd.

De **privé-bedrijven** die uw bedrijfsafval ophalen, kunnen eveneens uw KGA-probleem oplossen.

Ook **gemeenten** mogen het KGA van bedrijven dat **vergelijkbaar is met het KGA van huishoudelijke oorsprong**

inzamelen, maar ze zijn daartoe niet verplicht. Voorwaarde is dat ze de nodige vergunningen hebben en de inzameling tegen de werkelijke kostprijs organiseren.

Kunt u bij de gemeente terecht met uw vergelijkbaar bedrijfsmatig KGA, dan moet u dat wel **gescheiden houden van andere gevaarlijke afvalstoffen** die bij de bedrijfsprocessen vrijkomen.

Een voorbeeld: als een fotograaf zelf zijn foto's ontwikkelt, behoren de fotochemicaliën niet tot het vergelijkbaar bedrijfsmatig KGA. Voor deze afvalstoffen moet hij dus een oplossing zoeken bij een privé-bedrijf. De beperkte hoeveelheid schoonmaakproducten die hij gebruikt heeft om zijn fotostudio te poetsen, behoren wel tot het vergelijkbaar bedrijfsmatig KGA.

WELKE AFVALGEGEVENS MOET IK VOORTAAN REGISTREREN EN RAPPORTEREN?

Afvalstoffenregister

Voor een optimaal beleid heeft de OVAM een zo juist en volledig mogelijk beeld nodig van alle afvalstromen in Vlaanderen. Daarom moeten **producenten, overbrengers en verwerkers** van afval een afvalstoffenregister bijhouden.

Het Vlarea bepaalt enkel welke gegevens er in dat register moeten staan. Dit register bevat de hoeveelheid afval in liter of kilogram, de aard en samenstelling ervan, de vervoerdata, de verwerkingswijze, de gegevens van de overbrenger en de ontvanger. U beslist hoe uw afvalstoffenregister er zal uitzien. Alles kan: op papier, op computer ...

Nieuw

Om alles administratief voor u zo eenvoudig mogelijk te maken, hoeft u **niet langer automatisch elk jaar een melding** te doen van uw bedrijfsafval. Jaarlijks worden er via een steekproef een aantal bedrijven geselecteerd. Deze bedrijven moeten hun afvalstoffen voor het afgelopen jaar melden. Die melding wordt opgenomen in het nieuwe, vereenvoudigde **Integraal Milieujaarsverslag** (IMJV) – hierover vindt u meer informatie op <http://milieujaarsverslag.milieuinfo.be>.

U doet er in alle geval goed aan om facturen en ontvangst- en afgiftebewijzen netjes bij te houden: wie weet bent u volgend jaar wel aan de beurt. Is dat het geval, dan verwittigt de OVAM u tijdig met een brief. De lijst met geselecteerde bedrijven verschijnt ook op www.onderneming.ovam.be.

HOE STAAT HET MET DE AANVAARDINGSPLICHT?

De aanvaardingsplicht wordt uitgebreid

Voor meer afvalstoffen dan vroeger geldt nu een **aanvaardingsplicht**: de invoerder of producent is en blijft verantwoordelijk voor de inzameling en de verwerking van het afval dat door zijn producten ontstaat. Hij moet dat afval dus op eigen kosten (laten) verwijderen of verwerken. Een consequente toepassing van het principe dat de vervuiler betaalt.

Naast papier- en kartonafval, batterijen, autowrakken, banden en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) is er **nu ook een aanvaardingsverplichting voor**:

- 11
- oude en vervallen geneesmiddelen;
  - afgewerkte olie;
  - dierlijke en plantaardige afvalvetten en oliën;
  - lampen;
  - afvalfotochemicaliën*;
  - afvallandbouwfolies*;
  - houtafval*;
  - vloerbedekkingsafval*.

Voor u als KMO of zelfstandige eindverkoper, betekent deze aanvaardingsplicht in de praktijk dat u:

- afgedankte batterijen en oude en vervallen geneesmiddelen moet terugnemen ook als de klant geen nieuw product koopt;
- afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA), lampen en banden moet terugnemen als de klant een vervangend toestel of product koopt.

Papier, afgewerkte olie en dierlijke en plantaardige vetten mag u niet aanvaarden. Daarvoor bestaan aparte inzamelkanalen.

* Hiervoor is de invulling nog niet geregeld.

Waar moet u nu met die aanvaarde afvalstoffen naartoe?

Als eindverkoper kunt u dat afval doorgeven aan uw **tussenhandelaar**, die het vervolgens aflevert bij de producent of de invoerder. Zij zorgen op hun kosten voor de nuttige toepassing, verwijdering en verwerking ervan.

Bepaalde sectoren organiseren hun afvalverwerking zelf. In dat geval kunt u dus terecht bij uw **sectoriële organisatie**.

Tenslotte zijn er ook de **afvalbeheersorganismen**. Zij organiseren en financieren de inzameling en verwerking van afvalstoffen die vallen onder een aanvaardingsplicht. Voorbeelden zijn BEBAT (voor batterijen)

en RECYTYRE (voor banden). Via uw federatie of als bedrijf zelf kunt u zich aansluiten bij een beheersorganisme. In sommige gevallen worden afvalstoffen pas opgehaald vanaf een bepaalde minimumhoeveelheid.

Een goed alternatief voor kleinere aantallen afgedankte, nog bruikbare artikelen of toestellen is het **kringloopcentrum**. Wat geen waarde meer heeft voor u, is misschien nog waardevol voor een ander. Surf voor meer informatie naar www.kringloop.net.

Kunt u niet bij een afvalbeheersorganisme terecht, dan is het **containerpark** een andere mogelijkheid. De situatie verschilt wel van gemeente tot gemeente. Informeer u daarom vooraf bij de milieudienst.

Verwar de aanvaardingsplicht niet met de terugnameplicht voor verpakkingsafval

De terugnameplicht voor verpakkingsafval betekent niet dat u als producent, invoerder of (tussen)handelaar de verpakkingen ook effectief moet terugnemen. De terugnameplicht verplicht de verpakkingsverantwoordelijke tot het financieren en behalen van welbepaalde recyclage- en valorisatiepercentages.

Als verpakkingsverantwoordelijke kunt u een beroep doen op een **erkend organisme** voor de uitvoering van de terugnameplicht (bijvoorbeeld **FOST Plus, VAL-I-PAC**). U wordt dan geacht aan de terugnameplicht te voldoen via een overeenkomst met het organisme in kwestie.

WAT KAN IK DOEN OM AFVAL TE VERMIJDEN?

Afvalpreventie

Hoe meer afval u vermijdt, hoe minder u er kwijt moet. Uw milieuheffingen dalen, uw opslagkosten dalen, net als die voor het transport en de verwerking van uw afval. Bovendien bespaart u mogelijk ook op grond- en hulpstoffen.

Enkele tips

- Koop geen afval in: kies voor grootverpakking of bulk en herbruikbare verpakkingen, vermijd nutteloze verpakking en gebruik monomateriaal-verpakkingen.
- Voorkom materiaalverliezen door andere productietechnieken.
- Kijk of u geen afval kunt hergebruiken binnen uw bedrijf.
- Verminder uw papierverbruik: kopieer steeds dubbelzijdig of print op kladpapier.

13

Meer informatie?

Surf naar www.ovam.be, www.presti.be of www.milieuwinst.be.

Eco-efficiëntie

Ook uw bedrijf kan eco-efficiënter werken. **Eco-efficiëntie** staat voor dubbele winst: dezelfde producten of diensten **goedkoper en tegelijk milieuvriendelijker** produceren.

U kunt dat doen door productieprocessen milieuvriendelijker te maken, door afvalstoffen te hergebruiken, door producten milieuvriendelijker te (her)ontwerpen of door markten te herbekijken.

Meer weten?

Surf dan naar www.eco-efficiëntie.be. En door te mailen naar eco-efficiëntie@ovam.be kunt u de overzichtelijke folder aanvragen.

WAAR VIND IK MEER INFORMATIE?

We zetten de voornaamste informatiekanalen nog even op een rijtje.

Meer weten over het Vlarea?

OVAM

surf www.onderneming.ovam.be

mail info@ovam.be

bel 015-28 42 84

fax 015-20 32 75

Vlaamse Infolijn

bel 0800-3 02 01

Meer weten over verpakkingsafval?

FOST Plus

surf www.fostplus.be

mail fostplus@fostplus.be

VAL – I – PAC

surf www.valipac.be

mail info@valipac.be

IVCIE

surf www.ivcie.be

mail info@ivcie.be

Meer weten over eco-efficiëntie?

surf www.eco-efficientie.be of www.presti.be

mail eco-efficientie@ovam.be

W
V
H
R
T
R
N
E

VOOR MEER INFORMATIE, BEL NAAR 015/284 284
OF E-MAIL INFO@OVAM.BE

**OPENBARE
AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ
VOOR HET VLAAMSE GEWEST**

**STATIONSSTRAAT 110
B-2800 MECHELEN**

**TEL 015/284 284
FAX 015/203 275**

[HTTP://WWW.OVAM.BE](http://www.ovam.be)